

شنبه ۱۴ تیر ۱۳۹۹ - شماره ۸۱۸

یادداشت

امنیت اروپا، تحولات خاور میانه و منافع روسیه
علی بمان اقبالی زارچ

جامعه اروپایی با جغرافیایی سیاسی خاص خود نقش مهمی در تعاملات منطقه ای و بین المللی داشته و به دلیل مولفه های خاص اقتصادی و صنعتی از جمله جایگاه و نقش بسیار مهم در صادرات مواد اولیه مورد نیاز صنایع ، محصولات صنعتی و صنایع ارتباطات ، فرآورده های غذایی و خدمات فنی و مهندسی و واردات قابل توجه انرژی و بیش از ۲۵۰ میلیارد دلار مبادله با مجموعه مشارکت مدیترانه؛ همواره مورد توجه سیاست خارجی خاورمیانه بوده است. به طور کلی همانگونه که دکتر حسین رهیاب در کتاب راهای معنوی شاد زیستن؛ صاحبان قدرت و ساختارهای سیاسی را تقسیم بندی می کند؛ اروپا در گروه طرفداران تأمین رضایت خود و رفاه عمومی و تأمین نیازهای ملل اروپایی قرار داشته و می توان ادعان کرد که ۱۵ اصل استوار سیاست خارجی به عنوان شعار همه دول عضو و احزاب سیاسی و جامعه مدنی مورد موافقت بوده است.

خاورمیانه نتیجه فروپاشی امپراطوری عثمانی و تقسیم حوزه نفوذی آن بین قدرت های استعماری وقت به ویژه انگلیس و امریکاست و از آن زمان تاکنون این منطقه به لبیل تقسیم نامتوازن جغرافیای کشورها و به ویژه ایجاد دولت اشغالگر صهیونیستی اسبیر و قربانی نژاع ها و درگیری های متعدد و کوچ اجباری صدها هزار فلسطینی بوده است و به واسطه سیاست های منطقه ای غلط بعضی کشورهای عرب و مداخلات منفعت طلبانه غربی ها؛از سال های آغازین هزاره سوم گرفتار افراطی گری و تروریسم شده است. البته عنوان خاورمیانه و یا خاور نزدیک اولین بار در سال ۱۹۰۲ توسط افسر نیروی دریایی امریکا، آلفرد تایلر ماهان، برای منطقه جنوب دریای سیاه یعنی منطقه ای بین دریای مدیترانه تا شمال هند به کار گرفته شد. در حال حاضر سوال اساسی این است که آیا خاورمیانه ملتهب و سردرگم در کلاف خشونت و تروریسم می تواند با کمک بازیگران مهم بین المللی به ویژه امریکا، اتحادیه اروپا و چین و روسیه و منطقه ای به ویژه ایران و عربستان به آرامش نسبی دست یابد؟ پاسخ این سوال بیشتر در چگونگی کاهش رقابت های منطقه ای، درگیری های قومی و دینی و میزان کاهش نفرت، انزجار و کمک اساسی به توسعه منطقه نهفته است.

اتحادیه اروپا در سال های اخیر در توسعه ابزارهای واقعی سعی داشته تا بتواند سیاست خارجی حساب شده و متوازنی را اجرا کند. البته در اینجا سوالاتی در مورد میزان تأثیر این سیاست ها در عرصه منطقه ای و بین المللی وجود دارد که وجهی از آن به نحوه مدیریت بحران ها و چالش های اختصاصی قاره سبز به ویژه در نحوه گذر از بحران های کرونا، مهاجرت غیرقانونی و مشکلات اقتصادی برمی گردد؛ امری که به مفهوم تمرکز بیشتر به سیاست داخلی است و موضوع مهم در این زمینه میزان توانمندی اتحادیه در شفاف سازی سیاست خارجی و نسبت استقلال رویکردها در موضوعات مهم بین المللی است. البته میزان استقلال به نسبت کاهش وابستگی سیاسی اتحادیه اروپا به بازیگران مهم عرصه بین المللی با توجه به تعهدات مشارکت ترانس آتلانتیک و عضویت در ناتو در فرایند تأمین امنیت حوزه یوروآتلانتیک و همکاری با امریکا برمی گردد خصوصا که افتراق منافع قابل توجهی بین سیاست خارجی برخی از اعضای مهم اتحادیه اروپا و امریکا در برخی از موضوعات مهم بین المللی به ویژه خاورمیانه وجود دارد و موضوع مهم دیگر مربوط به وابستگی انرژی تک اروپا به خارج به ویژه به خاورمیانه و فدراسیون روسیه است.

واقعیت این است که اتحادیه اروپایی در سال های اخیر نتوانسته نقش قابل توجهی در روند تحولات خاورمیانه و به ویژه حضور موثر در حل و فصل بحران های مهمی چون سوریه و لیبی ایفا کند البته برخی از کشورهای شرقی اتحادیه از جمله رومانی سعی داشته اند که تابع محض جناح تکفیری و غربی نبوده و ارتباط خود را با دمشق حفظ کنند.

چالش مهم دیگر اتحادیه در سیاست خارجی به راهبرد توسعه به سمت شرق و نزدیک شدن به حوزه نفوذی روسیه بر می گردد. حرکت رو به جلوی اروپایی ها و امریکا با طوفان انقلاب های نارنجی در اوکراین، گرجستان و قرقیزستان سعی در توسعه نفوذ خود در منطقه شوروی سابق داشتند و گرچه با بهره گیری از احساسات ضد کمونیستی و ملی گرایی ملت های این کشورها و شعارهای پر زرق و برق اقتصاد بازار، دموکراسی و جامعه مدنی توفیقاتی را به دست آوردند ولی عمر بهار این دستاوردها کوتاه بود و در عین حال موجب هوشیاری روس ها نیز شد.

«دبیلمات و کارشناس ارشد یورآسیا

محمد جواد ظریف وزیر خارجه دولت ترامپ

«اقتصادسراسرآمد» لزوم فعال سازی اقتصاد را توسط وزارت خارجه بررسی می کند

حرکت جدید ترامپ برای توقیف نفتکش های ایران در مسیر ونزوئلا

دولت ترامپ در آخرین تلاش خود برای توقیف نفتکش های حامل سوخت ایران در مسیر ونزوئلا دست به ارائه دادخواست به مراجع قضایی زده است. به گزارش اقتصادسراسرآمد، دولت دونالد ترامپ، رئیس جمهور ایالات متحده به عنوان آخرین تلاش خود برای افزایش تحریم ها و فشار اقتصادی علیه ایران و ونزوئلا؛ از طریق دادستان های قضایی آمریکا، نسبت به تشکیل پرونده و طرح دادخواست برای توقیف چهار نفتکش ایرانی که حامل بنزین به مقصد ونزوئلا هستند، اقدام کرده است.ایران اخیرا با تأمین سوخت و ارسال نفتکش های خود به ونزوئلا که پس از تحریم های یکجانبه ای ایالات متحده در استفاده و بهره‌مندی از تمام ظرفیت پالایشگاه‌های خود ناکام مانده و منجر به کمبود سوخت و بنزین شده است، کمک شایانی در مواجهه با تحریم‌های ظالمانه‌ی آمریکا به این کشور کرده است.چند تن از وکلای دادسرای ایالات متحده مدعی شده‌اند که محمودمدنی پور، تاجر ایرانی با تغییر اسناد و مدارک مربوط به تانکرهای ایرانی تحریم‌های ایالات متحده را دور زده و حمل و نقل و ارسال محموله‌های سوخت به ونزوئلا را تسهیل کرده است.

محمد جواد ظریف وزیر خارجه دولت ترامپ در جریان دیدار با رئیس‌جمهور آمریکا در کاخ سفید

«اقتصادسراسرآمد» لزوم فعال سازی اقتصاد را توسط وزارت خارجه بررسی می کند

دیدوبازدیدهای سیاسی یادیپلماسی اقتصادی!

اقتصادی و اقتصاد مقاومتی پیگیری می‌شود.» ظریف گفت: «وزارت خارجه همزمان که یک دستگاه سیاسی – امنیتی است، اولویت خود را پیشبرد دیپلماسی اقتصادی تعریف می‌کند، ولی نمی‌توان جنس وزارت خارجه را تغییر داد.»

در این خصوص، رئیس کمیسیون صنایع مجلس با انتقاد از انفعال وزارت امور خارجه در فعال سازی دیپلماسی اقتصادی گفت: اینکه آقای ظریف از صبح تا ظهر از ۵ کشور بازدید می‌کند، دیپلماسی نیست.

عزت‌الله اکبری تالارپشتی، رئیس کمیسیون صنایع مجلس با بیان اینکه اکنون در دنیا، جنگ بر سر مشوق‌هایی است که به بخش خصوصی اختصاص می‌یابد، گفت: در حال حاضر مجوز بهره برداری و تأسیس در صورت آماده بودن مدارک، دو ساعته صادر می‌شود.

اکبری گفت: راه برای جهش تولید در حوزه صنعت و کشاورزی باید توسط وزارت امور خارجه باز شود ولی وزارت خارجه غایب بزرگ است.

وی ادامه داد: من دیپلمات و در استخدام وزارت امور خارجه هستم؛ آقای ظریف فقط می‌رود ۵ کشور را از صبح تا ظهر بازدید می‌کند، این دیپلماسی نیست. باید دیپلماسی راه راه اندازی کرد. اگر دیپلماسی اقتصادی فعال نشود، بخش خصوصی ماجای خود را در بازارهای بین‌المللی باز نخواهد کرد. دولت باید رسم نداشته‌ایم که بر بودجه دولت، هزینه‌ای تحمیل نشود، گفت: «برنامه‌های اقتصادی وزارت خارجه برای فعال کردن دیپلماسی

نگاهی ویژه داشت. در عین حال، وزیر پیشنهادی امور خارجه در دولت دوازدهم هم در این خصوص گفته است: «یکی از نیازها، نیاز تقنینی است که در برنامه ششم یک بند به آن اضافه شد و بر این اساس وزارت خارجه مسؤول هماهنگی روابط خارجی است، فرهنگ هماهنگی در دستگاه‌های دولت و دستگاه‌های حاکمیتی خارج از دولت باید صورت پذیرد که فراوانی است.

اکنون در حالی که فقط یکسال به پایان دوره دوم ریاست جمهوری یعنی آخرین دوره کشوری در حال توسعه که بر اساس سند چشم انداز ۲۰ ساله و اهداف سند راهبردی اقتصاد مقاومتی، نیازمند بهره گیری بیشتر از امکانات و ظرفیت های داخلی در عرصه

تعاملات اقتصادی جهان و دستیابی به جایگاه

اروپا موجب فروپاشی برجام خواهدشد

آمریکا برای توقف فعالیت‌های هسته‌ای صلح آمیز ایران همواره نتیجه‌ای معکوس داشته و ایران مصمم‌تر به توسعه فناوری هسته‌ای خود ادامه داده است.

وی ادامه داد: تلاش آمریکا برای تعدید تحریم تسلیحاتی ایران در شورای امنیت سازمان ملل و اقدام سه کشور اروپایی در آژانس بین المللی انرژی هسته‌ای علیه ایران و رفتار مشکوک مدیرکل آن سازمان نه تنها بازدارنده ایران نخواهد بود، بلکه بی تردید به فروپاشی برجام خواهد انجامید.خزازی تصریح کرد: اینکه که مدیرکل آژانس به ملاقات برایان هوک مسئول امور ایران در دولت آمریکا رفته و خبر آن نیز رسماً منتشر شده نشان می‌دهد

که وابستگی و عدم استقلال آقای گروسی تا چه حد است که بی پروا به هماهنگ کردن اقدامات خود با مرکز توطئه علیه ایران می‌پردازد. رئیس شورای راهبردی روابط خارجی افزود: آنها باید نتیجه فشارهای غرب را یکبار دیگر مرور کنند و به یاد آورند که وقتی سه کشور اروپایی در دولت اصلاحات به وعده‌های مذاکراتی خود عمل نکردند و حتی نپذیرفتند که ایران با تعداد بسیار محدودی ماشین سانتریفیوژ تجربه غنی سازی خود را ادامه دهد.خزازی گفت: در اواخر دولت اصلاحات تعلیق غنی سازی متوقف و پلمب کارخانه یو سی اف اصفهان شکسته شد و در دولت بعد تعداد سانتریفیوژهای ایران به ۱۹ هزار عدد رسید و وقتی آنها از تحویل سوخت ۲۰ درصد برای راکتور تهران جلوگیری کردند، ایران راساً اورانیوم ۲۰ درصد لازم را تولید کرده آن را در میله‌های مخصوص آن قرار داد و با نصب آنها در راکتور تهران، مشکل را به دست دانشمندان خود حل کرد.

وی ادامه داد: در دولت یازدهم نیز گرچه ایران به دلیل توافق برجام محدودیت‌هایی را پذیرفت، ولی در برابر خروج آمریکا از برجام و عدم اجرای تعهدات کشورهای اروپایی ساکت نشست و به طراحی ماشین‌های سانتریفیوژ پر قدرت ادامه داد و برخی دیگر از تعهدات خود را به تعلیق در آورد. امروز ایران قادر است ماشین‌هایی را بسازد که بیش از ۲۰ برابر ماشین‌های اولیه از قدرت غنی سازی برخوردار است و با راه اندازی آنها گام‌های بلندتری را در عکس العمل نسبت به اقدامات غرب بردارد.

خزازی تصریح کرد: اروپایی‌ها باید بدانند که نتیجه سیاست‌های غلط آنها بی شک موجب فروپاشی کامل برجام خواهد شد و اگر تا به حال به دلیل همسایگی با خاورمیانه و آثار امنیتی مستقیم فروپاشی برجام، در کلام از ادامه حیات نیمه جان برجام حمایت کرده‌اند، ادامه این وضعیت از سوی ایران قابل تحمل نیست.

محمد جواد ظریف وزیر خارجه دولت ترامپ در جریان دیدار با رئیس‌جمهور آمریکا در کاخ سفید

«اقتصادسراسرآمد» لزوم فعال سازی اقتصاد را توسط وزارت خارجه بررسی می کند

اخبار

عارف باید استعفای خود را به شورای سیاستگذاری اعلام می‌کرد

دبیر کل انجمن اسلامی معلمان گفت: عارف باید جلسه شورای سیاستگذاری اصلاح طلبان را تشکیل می‌داد و استعفای خود را اعلام می‌کرد. به گزارش اقتصادسراسرآمد به نقل از ایسنا، داوود محمدی در پاسخ به این پرسش که چرا استعفای محمدرضا عارف را به اطلاع شورای هماهنگی جبهه اصلاحات نرسانده است، اظهار کرد: در این مدت شورای هماهنگی جبهه اصلاحات تعطیل بوده و جلسه‌ای نداشته است و وقتی جلسه‌ای تشکیل نشود، این مسائل هم مطرح نمی‌شود.وی ادامه داد: خود عارف می‌توانست استعفای خود را اعلام کند. او رئیس شورای عالی سیاستگذاری است و باید جلسه این شورا را تشکیل می‌داد و استعفای خود را مطرح می‌کرد. البته این حرف‌ها خیلی مهم نیست چون بالاخره استعفای او علنی شد.این فعال سیاسی اصلاح‌طلب درباره اینکه چرا عارف استعفايش را به او اعلام کرده است، خاطر نشان کرد: شورای سیاستگذاری زاییده و دنباله‌رو شورای هماهنگی جبهه اصلاحات است.

ایران ممکن است ترامپ را فریب دهد

مشاور امنیت ملی پیشین آمریکا مدعی شد: ترامپ ممکن است در دوره دوم ریاست جمهوری‌اش، خود را به ایران نزدیک کند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، جان بولتون، مشاور امنیت ملی پیشین آمریکا در ویدئو کنفرانسی گفت که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا مایل است برای حصول توافقی جدید با سران ایرانی دیدار داشته باشد.بولتون در ادامه مدعی شد: ترامپ در دوره دوم خود می‌تواند در سیاست‌های خود تغییری ایجاد کرده و خود را به ایران نزدیک کند.وی گفت: همانطور که کیم جونگ اون در مسئله کره توانست ترامپ را فریب دهد، نگرانم که ایرانی‌ها نیز بتوانند در دوره دوم این کار را انجام دهند.این مقام پیشین آمریکایی همچنین نسبت به هرگونه اقدام رژیم صهیونیستی علیه ایران هشدار داد و اظهار کرد: این رژیم نباید بر روی دونالد ترامپ و با جو بایدن برای حمایت از اقدامات‌شان حساب کند.

تلاش آمریکا برای توقیف ۴ نفتکش ایرانی در راه ونزوئلا

قاضی فدرال آمریکا روز پنجشنبه دستور توقیف چهار نفتکش حامل سوخت ایران را صادر کرد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، آمریکا در آخرین اقدام خود برای ایجاد اختلال در روند تجارت کشورهای دیگر به دنبال توقیف ۴ نفتکش ایرانی حامل سوخت ایران به مقصد ونزوئلا است. جیمز بويسبرگ، قاضی فدرال آمریکا دستور توقیف محموله چهار کشتی – بلا، برینگ، پاندی و لونا – را صادر کرده است. گمان می‌رود که این چهار نفتکش در مجموع در حال انتقال ۱.۲ میلیون بشکه به ونزوئلا بوده باشند.آسوشیتدپرس تلاش کرده تا در این خصوص پاسخی از نمایندگی ایران در سازمان ملل دریافت کند اما جمهوری اسلامی پاسخی فوری نداده است.

واکنش وزارت خارجه آمریکا به حادثه در سایت هسته‌ای نظنز

وزارت خارجه آمریکا مدعی شد که گزارش‌های مرتبط با حادثه در یک سایت هسته‌ای ایران را دنبال می‌کند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، وزارت خارجه آمریکا در واکنش به حادثه در تأسیسات هسته‌ای نظنز با اشاره به اینکه در حال رصد گزارش‌های مربوطه است، این حادثه را یک یادآوری به ایران برای آن چه اولویت بخشیدن به برنامه انحرافی هسته‌ای به جای رفع نیازهای مردم می‌خواند، دانست.بهرورز کمالوندی، سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران صبح روز پنجشنبه از وقوع حادثه در یکی از سوله‌های در دست احداث در محوطه باز سایت نظنز در مرکز استان اصفهان خبر داده و گفته بود: بامداد امروز به‌دنبال وقوع حادثه‌ای که چگونگی آن در دست بررسی است، یکی از سوله‌های در دست احداث در محوطه باز سایت نظنز دچار آسیب شد، ولی هیچ تلفات جانی نداشت و به فعالیت‌های کل مجموعه لطمه‌ای وارد نکرد.

سفیر ایران در پاکستان: به قطعنامه ۲۲۳۱ احترام بگذارید

سفیر کشورمان در پاکستان در رشته توییتی از کشورهای امضاکننده برجام خواست تا به قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت و مفاد آن احترام بگذارند. به گزارش اقتصادسراسرآمد، سید محمد علی حسینی، سفیر ایران در پاکستان در توییتی نوشت: اقدام آمریکا در قبال برجام در زمینه یکجانبه گرایی جسورانه، در زمینه ارتقای روند حصول صلح شورای امنیت سازمان ملل بی‌نوید و در زمینه بازتاب همسازی ایران با آژانسن بین‌المللی انرژی اتمی کاملاً فریب‌آمیز بوده است. آمریکا نه‌تنها به‌طور نامشروع از برجام خارج شد بلکه دیگران را نیز برای تقلید نکردن از این کار مجازات می‌کند.وی در توییت دیگری نوشت: عدم اجرای قطعنامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل توسط آمریکا تجلی تهدیدی علیه صلح بین‌المللی است که عزم شورای امنیت سازمان ملل را می‌طلبد. تروریسم اقتصادی آمریکا که زیان اقتصادی و غیراقتصادی بزرگی به ایران زده باید کیفرخواست شود.

کرونا دشمن مشترک خانواده بشر است

نماینده دائمی ایران در سازمان ملل تاکید کرد: کرونا دشمن مشترک خانواده بشر است و تنها راه مقابله با آن نیز همبستگی عملی و همکاری جهانی بوده و هر گونه تحریم به ضرر منافع کل جهانیان می باشد. به گزارش اقتصادسراسرآمد، طی بیانیه‌ای در نشست شورای امنیت این سازمان که برای بررسی آثار کرونا برگزار شد، گفت: بیماری‌های همه‌گیر با نرخ مرگ و میر بالا، دارای آثار منفی بسر وضعیت اقتصادی و اجتماعی کشورهای درگیر در مخاصمات بوده و با افزودن یک لایه دیگر بر مشکلات موجود آنها، وضعیت را پیچیده‌تر می‌کنند.وی در این راستا به برخی مشکلات که در نتیجه گسترش کرونا در منطقه و به ویژه در سوریه و یمن پیش آمده است، اشاره کرد و افزود: این وضعیت با اعمال تحریم یکجانبه اخیر آمریکا علیه مردم سوریه و نیز تداوم محاصره بنادر و فرودگاه‌های یمن، تشدید گردیده است.